

ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තු මණ්ඩලයික්ස්පෙගේ කංකදය
සහ

ලමුන්, කාන්තාවන් සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ
ආංගික අධික්ෂණ කාරක සභාව

බල් අයිතිවාසික දැනාගැනීම

රැකියා ස්ථානයේ ලිංගික තිරිනයේ වැළැකවීම

මෙම වාර්තාව සකස් කිරීම සඳහා ඇමරිකානු ජනතාවගේ මූල්‍ය සහයෝගය,
එක්සත් ජනපදයේ ජාත්‍යන්තර සංවර්ධනය සඳහා වූ නියෝජිත ආයතනය
(USAID) හරහා ප්‍රධානය කරන ලදී. මෙම වාර්තාවේ අන්තර්ගතය ශ්‍රී ලංකාවේ
නවචැන පාර්ලිමේන්තුවේ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රිවරියන්ගේ සංස්දේශ සහ ලමයින්,
කාන්තාවන් සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ ආංශික අධික්ෂණ කමිටුවේ
සම්පූර්ණ වගකීම වන අතර, එය කිසිසේත්ම USAID ආයතනයේ හෝ එක්සත්
ජනපද රජයේ අදහස් පිළිබඳ නොකරයි.

බඩා අයිතිව දැනගැනීම

රකියා ස්ථානයේ ලිංගික හිරිහැර වැළැක්වීම

ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රිවරියන්ගේ සංසදයේ
සහ

පෙරේන්, කාන්තාවන් සහ ස්ථී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ
ආයෝග අධික්ෂණ කාරක සභාවේ මූලාරම්භයකි

මෙය USAID ආයතනයෙහි මූල්‍ය අනුග්‍රහය සහිතව
ජාතික ප්‍රජාතනත්ත්වාදී ආයතනයෙහි සහය ඇතුළුව
ක්‍රියාත්මක වූ කර්තවයකි

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ සංසදයේ සහාපතිතුමියගේ පණ්ඩිචිය

ගරු. වෙද්‍ය. සුදුර්ණී ප්‍රත්‍යාග්‍රහක මැතිනිය

ශ්‍රී ලංකාවේ සැමට, විශේෂයෙන්ම කාන්තාවන් සඳහා, ආරක්ෂිත සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න සේවා පරිසරයක් සඳහා කරන කැඳවීමක් ලෙස මෙම පොත දියන් කෙරේ. මෙය ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන්නේ “ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් හිංසනයට (GBV) එරෙහිව පවත්වන දින 16 ත්‍රියාකාරීත්වය” නිමිත්තෙන් වේ. එම දින 16, කාන්තාවන්ට එරෙහි හිංසනය (VAW) තුරන් කිරීමේ ජාත්‍යන්තර දිනය වන නොවැම්බර් මස 25 වන දින ආරම්භ වී දෙසුම්බර් මස 10 වන දින යෙදෙන මානව නිමිකම් දිනයෙන් අවසන් වේ. මෙය 9 වන ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවෙහි, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ සංසදයෙහි සහ ලමුන්, කාන්තාවන් සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ ආංශික අධික්ෂණ කාරක සභාවෙහි මුලපිටීමකි. මෙයට USAID ආයතනය විසින් මූල්‍ය අනුග්‍රහය දක්වනු ලබන අතර ජාතික ප්‍රජාතනත්ත්වාදී ආයතනය විසින් සහය දක්වා ත්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

සේවා ස්ථානයේ සිදුවන ලිංගික හිංසනය පිළිබඳව සියලු දැනුවත් කිරීමේ අරමුණින් සහ කම්කරුවන්, සේවකයින්, සේවා යෝජකයින් සහ ව්‍යවසායකයින්ගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා මෙම පොත ප්‍රකාශයට පත් කරමි. මෙම පොතෙහි මූලික අරමුණු, පායිකයා දැනුවත් කිරීම සහ ප්‍රවණ්ඩත්වයට සහ ලිංගික හිංසනයට එරෙහිව ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ රාජකාරියේ යෙදෙන විට පවතින බැඳීම පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දීම වේ. තවද, සේවා ස්ථානයක් තුළ සිරින සියලුම පුද්ගලයන්ගේ ගොරවය ආරක්ෂා තිරීම සේවා යෝජකයන්ගේ වගකීමක් බව මෙයින් අවධාරණය කරයි.

ශ්‍රී ලංකා රජය, විවෘත රාජ්‍ය හැඳුල්කාරීන්වයේ (OGP) ශ්‍රී ලංකා ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පරිදි, කාන්තාවන්ට එරෙහි සියලු ආකාරයේ වෙනස් කොට සැලැකීම් තුරන් කිරීම පිළිබඳ කමිටුවේ (CEDAW) නිරද්‍යා ක්‍රියාත්මක කරමින්, විධිමත් භා අවිධිමත් රැකියාවල නිපුණ කාන්තාවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ මුළු කිසිදු ආකාරයක වෙනස් කොට සැලැකීම් වලට භාජනය නොකිරීම සඳහා ක්‍රියා කිරීමට කැපවී සිටී. මෙම කැපවීම මෙම පොත හරහා පුනරුවාරණය කරන අතරම, මෙයින් ඇති කරන ලද දැනුවත්හාවය ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන්ට ආරක්ෂීත සේවා පරිසරයක් තුළ සමානාත්මකාවය පූක්ති විදිය හැකි අනාගතයක් පිළිබඳ ඇති අපේක්ෂාව කෙරෙහි අපව එක් පියවරක් සම්පූර්ණ කරනු ඇතැයි අපි විශ්වාස කරමු.

“සමානාත්මකාවය යනු සමාන අවස්ථා පමණක් තොවේ. ස්ත්‍රී පුරුෂ හේදයකින් තොරව සිස්ම පුද්ගලයෙකුටම සමෘද්ධීමත් වීමට බලුගැනීම් විහි අරමුණු වේ. ඒ නිසා, රැකියා ස්ථානයේ මිංගික නිංසනය මධිපාවත්වා හරයාත්මක සමානාත්මකාවය පවත්වා ගැනීමට අපි විකට වැඩි කරමු!”

පළමුත්, කාන්තාවන් සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ ආංඡික අධික්ෂණ කාරක සභාවේ සභාපති තුමියගේ පණ්ඩිලුබිය

ගරු තමනා අතුකෝරල මධ්‍යිතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ 9 වැනි පාර්ලිමේන්තුවේ පළමා, කාන්තා සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ ආංඡික අධික්ෂණ කාරක සභාවේ (SOCCWG) ජනවරමට අනුකූලව සහ එහි සභාපතිතිය ලෙස, SOCCWG සහ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ සංසදය (WPC) හි සහයෝගී ප්‍රයත්නයක් වන මෙම පොත ඉදිරිපත් කිරීමට මම සතුවූ වෙමි. මෙය ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මකාවය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අප උත්සහ කරන ප්‍රගතියට බාධා කරමින්, අපගේ සේවා ස්ථානවල දිගින් දිගටම පිඩා දෙමින් ව්‍යාප්ත ගැටළුවට, එනම් ලිංගික හිංසනයට, එරෙහිව සටන් කිරීමේ සාමූහික ප්‍රයත්නයකි.

අපගේ සේවා ස්ථාන, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය නොසලකා සැම අයෙකුටම ආරක්ෂිත, ගොරවනීය සහ ඔවුන්ගේ දායකත්වය සඳහා අගයක් දැනෙන අවකාශයන් විය යුතු බව අපි විශ්වාස කරන්නෙමු. මෙය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා, කිසිදු ආකාරයක තිරිහැරයක් නොතුවසන සංස්කතියක් අප විසින් පෝෂණය කළ යුතුය. ලිංගික හිංසනය තුදු පුද්ගලික සීමාවන් උල්ලාසනය කිරීමක් නොවන අතර එය තුදෙක් කාන්තාවන්ට පමණක් බලපාන්නේ නැතු. එය අපේ සමාජයේ මූලික පදනම වන සමානාත්මකාවයේ සහ ගොරවයේ මූලධර්මවලට අපහාස කිරීමි. මේ අනුව, අපගේ යුතුකම වන්නේ වින්දිතයින්ට සහය දක්වන සහ අපරාධකරුවන්ට වගකියන පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ එවැනි භැසිරීම් වල මූල හේතුන් මැඩපැවැන්වීම සඳහා පියවර ගැනීම වේ.

ඉහත සඳහන් කළ වගකීම ඉටු කිරීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ, විශේෂයෙන්ම නීති අංශය තුළ, උපදේශනය කිරීමට SOCCWG කැපවී සිටී. රකියා ස්ථානයේ ලිංගික හිංසනය සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිත දේශීය නීති නොමැති වුවද, මෙම ගැටළ සඳහා එලදායී විසයුම් සේවීම සඳහා පවතින විධිවිධාන අර්ථකථනය කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර උපකරණ මග පෙන්වීමක් ලෙස භාවිතා කළ හැකි බව අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ මැත කාලීන ක්‍රියාකාරකම වලින් පෙන්නුම් කර ඇත. ජාත්‍යන්තර කමිකරු සංවිධානයේ සි 190 වන සම්මුතියට -- ප්‍රවෘත්තිවෙන් හා හිරිහැරවලින් තොර සේවා ස්ථානයක් සඳහා සැම කෙනෙකුටම ඇති අයිතිය පිළිගැනීමේ පළමු ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම -- ශ්‍රී ලංකාව අත්සන් තබා ඇති අතර එය අනුමත කිරීමට ආසන්නව සිටී. එය බොහෝ දේ කරා අවශ්‍ය සංක්‍රාන්තියට තීරණාත්මක පියවරක් සනිටුහන් කරයි. මේ අනුව, සමානාත්මකාවය සංක්‍රාන්තියක් පමණක් නොව යථාර්ථයක් වන සේවා ස්ථානයක් කරා ආරෝපණය කිරීමට අපි සූදානම්ව සිටිමු.

"සාධාරණ සමාජයක අත්තිවාරම පවතින්නේ සැමට යුත්තිය තහවුරු කිරීමට කැපවන නීති තුළ වේ. එය ස්ත්‍රී පුරුෂ හේදයකින් තොරව සැම පුද්ගලයෙකුටම සමානව සහ සාධාරණව සළකන බව සහතික වන විට වේ."

පාර්ලිමේන්තුවේ මහ ලේකම් තුමයගේ පණිවුඩය

කුජාණි රෝහනුදීර මිය

ලිංගික හිංසනය කිසිම ආකාරයකින් පිළිගත නොහැකිය. එය නිශ්චිතවයේ, සිතියේ සහ අපසහායකත්වය යන සෙවනැලි තුළ වර්ධනය වේ. එය බොහෝ විට අසමානුපාතික ලෙස පිඩාවට පත්වන පුද්ගලයන්ගේ, විශේෂයෙන්ම කාන්තාවන්ගේ, මූලික අයිතිවාසිකම් වලට හානි කරයි. එය අපගේ වෘත්තිය පරිසරයට අදුරු පැලැලමක් වන අතර, එය තවදුරටත් නොසලකා හැඳිමට අපට ඉඩ දිය නොහැක. එබැවින්, අපගේ සමාජය තුළ සිටින සියලුම පුද්ගලයින්ගේ ආරක්ෂාව, අනිමානය සහ සමානාන්ත්‍රණය සහතික කිරීම අපගේ වගකීමක් බව අපි විශ්වාස කරමු.

අපගේ සමාජයේ සැම අයෙකුටම රැකියාවේදී ආරක්ෂාව සහ අගනාකමක් ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා ආරක්ෂිත, ගොරවනිය සහ සියලු දෙනා අන්තර්ගත වූ සේවා පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම ප්‍රමුඛතාවයකි. මේ අනුව, ශ්‍රී ලංකාව රැකියා ස්ථානයේ ප්‍රවන්තිවය සහ ලිංගික හිංසනය අව්‍යාධයෙන්ම තහනම් කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර උපකරණ, ප්‍රමිතින් සහ හොඳම හාවිතයන් සලකා බැඳීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. සැම සේවා ස්ථානයකම කිසිම ආකාරයක ලිංගික හිංසනයන් නොඳුවසීමේ දැඩි ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම අතිශය වැදුගත් බව අපගේ විශ්වාසයයි.

පාර්ලිමේන්තුවේ මහලේකම්වරිය වශයෙන්, සැම කෙනෙකුටම, ස්ත්‍රී පුරුෂ සේදයකින් තොරව ඔවුන්ගේ ගොරවය සහ ඔවුන්ගේ දායකත්වය අගය කළ හැකි ආරක්ෂිත අවකාශයක් බවට ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව සහතික කිරීමට මම අධිෂ්ථාන කරගෙන සිටිමි. මෙය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා, කිසිදු ආකාරයක හිරහැරයක් නොඳුවසන සංස්කෘතියක් පෙර්ශණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, යම් ආකාරයක සිදුවීමක් සිදු වුවහොත් එය නොසලකා නොහැරීමට වග බලා ගත යුතු වේ.

ස්ථාවරයක් ගැනීමට පෙර කෙනෙකුගේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳව දැනුවත් විම සහ ඒවා වෙනුවෙන් සටන් කරන්නේ කෙසේද යන්න තේරුම ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය බව අපි විශ්වාස කරමු. එබැවින්, මෙම පොත ලිංගික හිංසනය සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව දැනුවත් කිරීම, වැළැක්වීම පිළිබඳ සහ එවැනි සිදුවීමක් සිදු වූ අවාසනාවන්ත අවස්ථාවකදී ගත යුතු පියවර පිළිබඳ මාරගෝපදේශ ලබා දෙනු ඇතැයි අප විශ්වාස කරන්නේමු. මෙම සම්පත වින්දිනයින් පමණක් නොව සමස්ත සමාජයම ලිංගික හිංසනයන් අව්‍යාදයෙන්ම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට දිරීමත් කරන අතර, එය නිහ්චව ඉවසා සිටිනවාට වඩා එහි පැවැත්ම පිළිගැනීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කරයි.

“ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක, අනෙක්නිස ගෞරවයෙන් හා අනිමානයෙන් යුත් පරිසරයක් පෝෂණය කරමින් සැමට සමාන පදනමකින් සලකන ආදර්ශ ආයතනයක් ලෙස පාර්ලිමේන්තුව කටයුතු කළ යුතුයි. ලිංගික හිංසනය සඳහා පාර්ලිමේන්තුවෙහි සහ වෙනත් ස්ථාන වල ඉඩ නොදෙන බවට ප්‍රබල සහ පැහැදිලි පනිවිධියක් යැවීම සඳහා වූ මෙම හවුල් ප්‍රයත්තයට එක්වන ලෙස මම සියලු දෙනාගෙන් ඉල්ලා සිටිමි.”

අරමුණු :

මහජනතාව,

ආරක්ෂිත සහ සාධාරණ සේවා ස්ථානයක්
සම්බන්ධයෙන් බවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ
යුතුකම් පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා.

තමන් හෝ තමන් හදුනන අයෙකු රැකියා ස්ථානයේ ලිංගික
හිංසනයට මූහුණ දෙන්නේ නම් අනුගමනය කළ යුතු
පටිපාටිය දැනුවත් කිරීම සඳහා.

ලිංගික හා ස්ත්‍රී යුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් හිංසනය (SGBV) ඇතුළුව
ප්‍රවෘත්තිවයෙන් හා හිංසනයෙන් තොර සේවා ස්ථානයකට සැම කෙනෙකුටම
අති අයිතිය පිළිගන්නා ගෝලිය මිණුම ලකුණක් වන ජාත්‍යන්තර කම්කරු
සංවිධානයේ (ILO) සී 190 වන සම්මුතිය යටතේ සේවා යෝජකයන් බැඳී
සිටින යුතුකම් සහ බැඳීම් පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා.

ලිංගික හිංසනය හඳුනා ගන්න

ලිංගික හිංසනය යතු කුමක්ද?

ILO සංවිධානය විසින් ලිංගික හිංසනය නිර්වචනය කරන්නේ එය යම් අයෙකු
ඇකැමැති සහ පිළිකුල් සහගත, ලිංගිකත්වය පදනම් කරගත් හැසිරීමක් ලෙසය.

එය දෙයාකාර විය හැකිය¹:

1. **Quid Pro Quo:** යම් ආකාරයක ලිංගික හැසිරීමක නියැලීමට එකග විම
මත පදනම් වූ වැටුප් වැඩිවීමක්, උසස්වීමක් හෝ සන්තත රැකියාවක් වැනි
රැකියා ප්‍රතිලාභයක්; හෝ
2. යම් අයෙකුගේ කළුත්‍රියාවෙන් වින්දිතයාට බිය උපද්‍රවන හෝ නින්දා
සහගත තත්ත්වයන් නිර්මාණය කරන වැඩි පරිසරයක්.

1 රැකියා ස්ථානයේ වැඩ කිරීමේදී මූලික මූලධර්ම සහ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය-
https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---declaration/documents/publication/wcms_decl_fs_96_en.pdf මෙහිදී ලබා ගත හැකිය

හොඟක - කාරීරික හිංසනය, ස්පර්ශ කිරීම, අනවශ්‍ය සම්පත්වය හා සමාන හැසිරීම්

වාචක - පෙනුම, ජ්වන රටාව සහ ලිංගික දිකානතිය පිළිබඳ අදහස් සහ ප්‍රශ්න, සහ අප්‍රසන්න දුරකථන ඇමතුම් ආදිය

වාචික නොවන - විසිල් කිරීම (සිවුරුහන් පැම), ලිංගිකව යෝජනා කරන අභිනයන්, ලිංගික ද්‍රව්‍ය පුදරුණනය කිරීම, රහසින් පසුපස යැම හෝ ලුහුබලදීම සහ කෙනෙකු අපහසුතාවයට පත් කරන හැසිරීම

ලිංගික හිංසනයේන් දුටු ගලවා ගත් තැනැත්තන්ගේ හඩ

"මෙරු සේවා ස්ථානයේ නෑරණ කාස්යාල සංයක යෙක් සිටින අතර බහු තිත්ත වා ව්‍යුතනා කියි. ඇතැම් විට බහු වට බ්ස කැවිලි ගොනැවින් දෙයි. වා එය එත්තම් ගත්තාකට ගත්තෙන නැත. දිනක බහුගේ උපන දිනය වෙනුවෙන් බහු වා භට මල් කළඹක ගොනැවින් දුති. ඇත්තා සියලුලත්තාට නෙක් දුතු බහු වට පත්තාක වෙනුන් පුද්ගලයු අත මල් කළඹක විටා තිබුණි. එය වා තුළ කුකුසක ඇති කළ ගෙයින් එම මල් කළඹ බැංගන ආ පුද්ගලයා අතට වා එය නැවත බහු වෙන යැවිලි. එදිනෙන් පසු වා බහු වෙන්තර් අතර බහුගේ වුහුන් බැංලුම් බවා නැත් කළවිලි. එගෙන් බහු විවිධ ස්ථාන වල සිට වා දෙස ඇස් නොතින් බැංලුම් වා ඇඟාසුනාවයි පත් කියි. වා භට සෙල විට බහු වෙන්තර් නොහැකිය. වා බහු සමඟ සේවානයේ ගෙවන කෘත්තිත්ත නැත. වා බහු විල්ලඳව වාගේ විනිශ්චයකට පැවතු විට ඇය කිරීම් බහු එසේ කෘත්තිත්ති හිතවත් කටව කියාය. වා භට එම විල්ලඳව ඇව්‍යින්ලුක් ගෝ කළ නොහැකිකේ පැවතින්ලි කිරීමට නෑම් වියේෂයක් වා භට මල් කළඹක් එවිල ගෝ වා ලුස්සනයි කීම් තුළ නොවැනි බැවිනි. එබවින් වා, විනිශ්ච බහු කිසිවක් නොක්නු ඇතැයි සිතා තිබුව සිටියේම්. වා මේ විල්ලඳ ඇව්‍යින්ලි කෘත්තිත්ත එසේන් නැත්ති මෙය භාජ අව්‍යාසනීන් නොවැනිව ප්‍රූත්තාට ගෝ සුභදා කටයුතු කෘත්තිත්ත යන විකල්ප දෙක අතර වා සිටිම් සිටිම්."

"වාගේ උකියා ස්ථානයේ සම්පත්වලයෙක් ගැඹුයේ වා පිළිබඳ තොත්තුවක් දක්වන්නට වූ ඇත් වා එය ප්‍රතික්ෂේප කළුවේ. ඇය සම්පත් වින්දු නිසාන් ඇගේ කණ්ඩායම තුළා ගැයින් ඇතට සම්පත් කටයුතු කිරීමට සිදුවීම නිසාන් වා බහු සමඟ වින්දියක ලෙස කටයුතු කළුවේ. දිනක්, 6 පුන් වැඩ මුදය අවසන් විවෙන් පසුව බහු වා දුර්ධිය භෞත්‍ය ඇත්තුවේ එම අවස්ථාවේ නත්තිය ගෙන් කිරීම අනුත්තදායක බවත්ති. වා බහු විශ්වාස කළුවේ. වික්වත්ව භාවී ස්ථානයකදී බහු වා සිය ගැනීමට සංසුදු ඇත් වා බහු පෙළෙන තැවත් කොට දැවැලුවේ. වා නිවසට ගොස් බහු අවනා එය සිදු නොවිය යුතුව තිබූ දෙයක් බව ඇත්තේ.

සම්බන්ධතාවයක් ඇති කස් ගැනීම වෙනුවෙන් බහු නිත් ඇවිවිලු කළ නමුත් වා එය හිට ප්‍රතික්ෂේප කළුවේ. ඉන් පසු බහු කාර්යාලය තැව දක්වාසු මුහුණින් යුතුව කාලය ගත කිහිපාවන්ට වූ ඇත් එය කාර්යාලයේ ඇත් අයගිරිද වින්දියට ගැනුවක් විය. මෙය වා භද්‍ය උකියාවට යෝ එහා කළ ඇත්, බහු විසින් සිදුවූ සියලුල කාර්යාලයේ සඟයන් තහ ඇට්ටීම් සහ බහුවින් පෙනු බවතා එකා වැඩ කිරීම යන සිනුවේ වා භද්‍ය පිළිකුලු සාහන මුණි. වින්දියේ වා ඉනා කාලානුකූලින් නිවාසු ලබා ගත්තා දැන් දැන් වා නිත් නිවාසු ලබා ගත්තෙක්. මෙ බහුගේ අංකය වාගේ විවිස්තරය වාධියෙන් ඉවත් කළුවේ. වා එසේ කළේ වා සින තැව තිබූ ඩිය නිසාය. ඇතිවූ සිදුයා පිළිබඳව කාර්යාලයේ කිහිප දෙනාකු සමඟ සාකච්ඡා කොට තිබූ බහු වා පිළිබඳව බහු තැව ආදායක් ඇතැයි පවතා තිබුණි. වාගේ ඇතැයි වින්දු බහුගේ පැන්න ගෙන වා සමඟ ආහාර ගැනීම ණත් කළුය. විශෙන් වා එම පිළිබඳව පැවත්ති නොකළේ විවින් බහුගේ උකියාවට ගත්තුවක් වන නිසාන් එසේ මුව්‍යාන් බහුව බහුගේ ඇමුල නැවත්තා කිරීමට නොහැකි වන නිසාන්ය. නමුත් පසුව බහු වා භද්‍ය තැක්කනය කිහිපාවන්ට වූ විට වා එය බහුගේ ඉහළ නිලධාරීන්ට දැනුවූ ඇත් බහු සම්බන්ධයෙන් දැනුවූ තීරණයන් නොගන්නා ලෙස ඉල්ලා සිටියෙමි. වා කළ ඇම්බිලුල පිළිබඳව දැනාගන් බහු වා භද්‍ය කිහිප නැවත්තිය. වා විසින් බහු පෙළුවියායි බහු වා භද්‍ය ටෝර්ඩා කිහිපාවන්ට විය. වා වාගේ වින්දු කණ්ඩායම වාට්ට කළුවේ. කොසේ වෙනත් නම්වන් බහු ඉදෑන් උකියා ස්ථානයේදී වා පසුයින් ඇම්බිලු

1. ප්‍රධාන පණිවිධි :

රුකියා ස්ථානයේ සිදුවන ලිංගික හෝ වෙනත් ඕනෑම හිංසනයක් පිටුදැකීමට ව්‍යුහයේ පියවර ගැනීම සේවා යෝජකයාගේ වගකීමකි

ආරක්ෂිත සහ සාධාරණ වැඩ බිමකට අයිතිය

- අපි හැමෝට්ටම අයිති වේ
- මානව හිමිකමකි
- සේවා යෝජකයාගේ වගකීමකි

නොසුලකා හරින්න විපා! නරඹන්නේකු වෙන්න විපා

රැකියා ස්ථානවල, නිවසේ සහ පොදු ස්ථානවල හිංසනයට “එපා” කියන්න
පුරුදු වෙමු

ලිංගික හිංසනය : වෙනස්කම් කිරීමක් වේ

ලිංගික හිංසනය කිසිසේත් ඉවසන්න එපා

රැකියා ස්ථානවල කාන්තාවන්ගේ ගොරවය
ආරක්ෂා කරමු

හිරහැර නිසා නිශ්චඩ වන්න එපා !

ඔබ සහ අන් සියලුළුන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්න !

ඔබේ කතාව කියන්න බිය නොවන්න

නිශ්චඩතාව = වැරදිකරුගේ පැත්ත ගැනීම

2. පටිපාටිය : ප්‍රවත්ත්බන්වයට සහ ලිංගික හිංසනයට ප්‍රතිචාර දක්වන්නේ කෙසේද?

මල එයට අකමැති බව මහුව/අයට දන්වන්න

මලුන්ට “ච්‍රා” කියන්න

එය දිගටම පවතී නම්,
මිතුරේකුට කියන්න

හිංසකයාට අනතුරු අගවා ඔබේ අධික්ෂක වෙත හිංසනය වාර්තා කරන්න

- * ලිඛිතව වාර්තා කරන්න
- * ඔබට හිරිහැර කිරීම් නිරනාමිකව වාර්තා කළ හැකිය
- * ඔබට සාමුහික ක්‍රියාමාර්ග ගත හැකිය
- * වෙත්තිය සම්මිත තිබේ නම් ඒවා වෙත යන්න
- * අභ්‍යන්තර පරීක්ෂණයක් ඔබම ඉල්ලම් කරන්න
- * අභ්‍යන්තර ක්‍රියාමාර්ග නොගන්නේ නම්, රජයේ බලධාරීන්/අධිකාරීන් වෙත ප්‍රවේශ වන්න, තැනුමෙන් නීතිමය සහය පතන්න

2.1 පැමිණිල්ල ඉදිරිපත් කළ හැකි සේවාන්:

1. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ සංසදය
011-2777229 / විද්‍යුත් තැපෑල : info@slwpc.org²
011-2777100 / විද්‍යුත් තැපෑල : legis_com@parliament.lk³
2. කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුව
පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කරන්න :
<https://cms.labourdept.gov.lk/new-register>

කමිකරු කොමිශන්ස් ජනරාල්
බ්.කේ. ප්‍රහාත් වන්දිකිරීති මහතා
011-2581998

කාන්තා හා ප්‍රමා කටයුතු අංශය
විද්‍යුත් තැපෑල : wca@labourdept.gov.lk

කමිකරු කොමිශන්ස්
ඒන්. එම්. වයි. තුෂාරි මහත්මිය
Tel: 011-2587315 / 071-5335962

2 පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ සංසදය වෙබ් අඩවිය : <https://slwpc.org/contact-us/>

3 ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ වෙබ් අඩවිය :
<https://www.parliament.lk/en/component/committees/committee/showCommittee?id=398>

නියෝජන කමිකරු කොමිෂන් තුම්බ
එන්.ආර. රණවක මිය
Tel: 011-2369800 / 071-8047510⁴

2. පොලිස් ලමා හා කාන්තා කාර්යාලය

පොලිස් : 011-2444444 / විද්‍යුත් තැපෑල : cwbureau@police.lk

3. ජාතික කාන්තා කමිටුව

(NCW - කාන්තා හා ලමා කටයුතු සහ සමාජ සවිබල ගැන්වීම අමාත්‍යාංශය යටතේ) - 1938

විද්‍යුත් තැපෑල: secncwsl@gmail.com

4. ශ්‍රී ලංකා මානව කිමිකම් කොමිෂන් සභාව

011-2505575

5. ශ්‍රී ලංකා නීති ආධාර කොමිෂන් සභාව

011-2433618

6. ඔබේ පුද්ගලයේ පොලිස් ලමා සහ කාන්තා එකක

7. ඔබට ප්‍රවේශ විය හැකි ඇතැම් සිව්ල් සමාජ සංවිධාන (CSOs):

• Women in Need (WIN)

උපදේශන සඳහා ක්ෂේත්‍රීක ඇමතුම් අංකය : 077-5676555

නීතිමය ක්ෂේත්‍රීක ඇමතුම් අංකය : 076-8686555

දෙමළ ක්ෂේත්‍රීක ඇමතුම් අංකය : 077-5646555

විද්‍යුත් තැපෑල : connect@winsl.net

• ගාන්ති මාර්ගම - 071-7639898

• iProBono (නොමිලේ නීති ආධාර)

විද්‍යුත් තැපෑල : <https://i-probono.com/contact-us/>

⁴ කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙබ් අඩවිය

2.2 සැම දෙයක්ම සාක්ෂි සහිතව ලේඛනගත කිරීමට උත්සාහ කරන්න

සැම දෙයක්ම සාක්ෂි සහිතව ලේඛනගත කිරීමට උත්සාහ කරන්න

- සැම දෙයක්ම ලිවීමට උත්සාහ කරන්න
- අදාළ දුරකථන ඇමතුම් පටිගත කරන්න
- රැමේල් මකන්න එපා
- හැකි නම විධියේ කරගන්න
- සාක්ෂිකරුවන් තබා ගැනීමට උත්සාහ කරන්න

නිතිඥයෙකු සමඟ කතා කරන්න

අපරාධ නීතිය යටතේ -

දීන්ඩ නීති සංග්‍රහයේ 345 වගන්තිය යටතේ ඔබට ක්‍රියා කළ හැක⁵

ලිංගික අල්ලස් යනු quid pro quo ආකාරයේ හිරිහැරයකි.

එබැවින්, අල්ලස් පනත යටතේ රජයේ සේවකයන්ට අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ග ගත හැක⁶

සිවිල් නීතිය යටතේ -

කාර්මික ආරමුල් පනත යටතේ ඔබට ක්‍රියා කළ හැකිය⁷

5 1995 අංක 22 දීන්ඩ නීති සංග්‍රහයේ (සංයෝගීත) පනතේ 345 වගන්තිය මෙසේය :

“පහර දීමෙන් හෝ සාපරාධි බලය හාවතා කිරීමෙන්, වෙනත් පුද්ගලයෙකුට ලිංගික හිරිහැරයක් හෝ වෙන හෝ ක්‍රියාවක් හාවතා කිරීමෙන්, එවැනි වෙනත් පුද්ගලයෙකුට ලිංගික හිරිහැරයක් හෝ හිරිහැරයක් ඇෂිත කරන කට්ටලක් හෝ ලිංගික හිරිහැර කිරීමේ වරදත් කර ඇති අතර, වරදකරු වූවහාන් මූල්‍ය සිර දඩුවම් තියම කළ යුතුය. වසර පහත දක්වා දීර්ඝ කළ හැකි හෝ දඩුවම් සහිතව දීර්ඝ කළ හැකි කාල සීමාවක් සඳහා විස්තරය සහ එවැනි පුද්ගලයෙකුට සිදු වූ තුවාල සඳහා වරද සිදු කළ පුද්ගලයාට අධිකරණය විසින් තිරණය කරනු ලබන මූදලක වනදියක් ගෙවීමට ද නියෝග කළ හැකිය.”

6 2018 අංක 22 දුරන අල්ලස් (සංයෝගීත) පනතෙහි එවෑදනා විමර්ශනය සහ නඩු පැවරීමේ 19 ආ) වගන්තිය මෙසේය:

“රාජ්‍ය සේවකයෙකු වශයෙන්, තමා විසින් යම් නිල ක්‍රියාවක් සිදු කිරීම හෝ කිරීමෙන් වැළකි සිටීම හෝ එවැනි ක්‍රියාම්‍ය කිරීම, ප්‍රමාද කිරීම, බාධා කිරීම, වැළක්වීම, උපකාර කිරීම හෝ අනුග්‍රහය දක්වීම සඳහා තියියම් තාපේනියක් ඉද්‍යා හෝ පිළිගෙන්නා ඕනෑම පුද්ගලයෙකු”

7 කාර්මික ආරමුල් පනත නො 43 of 1950

ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව මගින් සහතික කර ඇති සමානාන්ත්‍රික සඳහා ඔබේ මූලික අයිතිය ඉල්ලා සිටින්න⁸

අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේදී නීතිමය කාල සීමාවන් ගැන සැලකිලිමත් වන්න

විකල්පයක් ලෙස

මබට කිසිවක්ම නොකර සිටීමට ද හැකිය

එය ඔබගේ තේරීම හෝ කැමැත්ත අනුව වේ

8 රාජ්‍ය අංශය තුළ සිදුවන ලිංගික හිංසනය යුතු ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ 12 (2) වගන්තිය උල්ලාසනය තිරිමක් ලෙස සැලකිය හැකිය.

“තිසිම පුරවැසියෙක වර්ගය, ආගම, හාජාව, කුලය, ස්ත්‍රී පුරුෂ හේදය, දේශපාලන මතය හෝ උපන් ස්ථානය යන හෙතු මත හෝ ඉන් කවර මූල්‍ය හේතුවක් මත හෝ වෙනස්කමකට හෝ විශේෂයකට හෝ භාර්තා නොවිය යුත්තෙන්ය.”

ILO C190 යනු කුමක්ද?

- එය ප්‍රත්‍යාන්තර කමිකරු සංවිධානයේ (ජා.ක.ස) හිංසනය සහ අඩත්තේත්වටම පිළිබඳ සම්මුතිය ලෙස නැදින්වෙන අංක සි190 වන සම්මුතිය වේ.
- එය 2021 ජූලි මස 25 වන දින බලාත්මක වූ ප්‍රත්‍යාන්තර ගිවිසුමකි.
- එය ලිංගික හා ස්ත්‍රීපුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් හිංසනය (SGBV) සහ අඩත්තේත්වටම වලින් තොර රැකියා ස්ථානයක් සඳහා සැම පුද්ගලයකු හට ඇති අයිතිය පිළිගන්නා සහ ලොව පුරා සැම ස්ථානයකම වඩාත් ආරක්ෂාකාරී සහ අන්තරකරණයෙන් යුත් සේවා ස්ථාන ඇති කිරීම සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු ඉදිරි පියවරක් තබන ලදී.
- සේවා ස්ථානය තුළ සිදුවන හිංසනය සහ අඩම්තේත්වටම කිරීම මානව හිමිකම් උල්ලංසනය කිරීමක් බවත් එය සමාන අවස්ථා ලබා ගැනීමට ඇති තරජනයක් බවත් උක්ත සම්මුතිය පිළිගනී.
- ස්ත්‍රීපුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් හිංසනය (GBV) සහ වෙනත් ආකාරයේ හානිකර වර්යාවන් ඇතුළත් සියලු ආකාරයේ හිංසන සහ අඩත්තේත්වටම කිරීම වැළැක්වීම සහ මුලිනුප්‍රවා දැමීම සඳහා රජයට, සේවා යෝජකයින්ට හා සේවකයන්ට අවශ්‍ය රාමුවක් සපයයි.
- එය හිංසනය සහ අඩත්තේත්වටම කිරීම වලක්වාලමින් මනුෂ්‍යයින්ගේ අනාන්ත්‍ය ගරුන්වය හා අභිමානය පදනම් තොටගත් සංස්කෘතියක වැදගත්කම අවධාරණය කරන අතර ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සුලුතරයන් ආදි විවේචනයට හෝ අනතුරුවලට හාජනය විය හැකි සහ ආන්තිකරණයට ලක්ව ඇති කණ්ඩායම් ආරක්ෂා කිරීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරයි.
- එම සම්මුතිය හිංසනය සහ අඩත්තේත්වටම කිසිසේත්ම නොඉවසන පරිසරයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වගකීම පිළිබඳව සඳහන් කරන අතර, රැකියා ක්ශේෂුයේ සියලු ක්‍රියාධරයින් විසින් හිංසනය සහ අඩම්තේත්වටම කිරීම වැළැක්වීමට සහ ඒවා ආමන්ත්‍රණය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුයැයි කියා සිටී.
- හිංසනය සහ අඩම්තේත්වටම කිරීම පුද්ගලයකුගේ මානසික, ගාරීරික සහ ලිංගික සෞඛ්‍යයට, අභිමානයට සහ පවුල් සහ සමාජීය පරිසරයට බලපෑම් එල්ල කරන බව එය පිළිගනී.
- එහි කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ලමුන් හට ස්ත්‍රීපුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් හිංසනය (GBV) අසමානුපාතික ලෙස බලපාන බව පිළිගන්නා අතර, රැකියා කෙශ්ටුයේ තුළ හිංසනය සහ අඩම්තේත්වටම කිරීම තුරන් කිරීම

සඳහා අන්තර්කරණයෙන් යුත්, ඒකාබද්ධ සහ ස්ථී පුරුෂ සමාජභාවයට සංවේදී ප්‍රවේශයක් ඉල්ලා සිටි.

- එය සාමාජික රාජ්‍යයන් විසින් සේවා ස්ථාන කුල සිදුවන නිංසන සහ අඩම්නේට්ටම වැළැක්වීමට, ඒවා නිසි ලෙස ආමන්තුණය කිරීමට, වින්දිතයන් හට සහාය ලබා දීමට සහ මෙම කරුණු පිළිබඳ දැනුම හා අවබෝධය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට දිරිගන්වයි.
- සි190 යටතේ සේවා යොජකයන් වගවීමට ලක් කළ හැකිය. එබැවින් පියවර නොගැනීම හෝ නොසැලකිලිමත් හාවය යන කරුණු මත මෙට සේවා යොජකයන්ට එරෙහිව තබු පැවරිය හැකිය.
- සි190 යටතේ පිළිගෙන ඇති ගෝලීය මට්ටම වලට අනුකූලව ස්වකිය නීති හැඩගස්වා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව මේ වන විට කැපවී සිටි.

ILO C190 වෙබ් අඩවියට සබැඳිය :

https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P1100_ILO_CODE:C190

දේශීය නීතිය නොමැති වුවද ජාත්‍යන්තර නීතිය මග පෙන්වීමක් ලෙස
යොදා ගත හැකිය

වියාකා සහ වෙනත් යා එදිරිව නායුෂ්ථානි ප්‍රාතිතය සහ වෙනත් යා⁹ මෙය ඉතුළාව තුළ ලිංගික නිංසනය සම්බන්ධයෙන් වන නීති භාවිතයේවීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රබල ඇම්කාවක් ඉටු කළ නැඩුක්තයක් වන අතර එහි නීතුව තුළ "කාන්තාවන් භට සේවා ස්ථාන තුළදී සිදුවන ලිංගික නිංසනය නම් ගැටලුව පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම සඳහා දේශීය නීති නොවැනින්ම ස්ථී ප්‍රත්‍රි සමාජ්‍යාච්‍ය සමාජාත්මකය සහ ඇම්වානයෙන් යුතුව සේවය නියැලුවට ඇති අයිතිය තහවුරු කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සම්මුති සහ සම්බන්ධයෙන් ඇත්ත් නිශ්චයනය කළ යුතුය"¹⁰ යනුවෙන් දක්වා ඇත. 2013 ව්‍යුත් ග්‍රේන්ඩාධිකරණ නීතුවෙන් පසුව ඉතුළා බෝස විසින් සේවා ස්ථානය තුළ කාන්තා ලිංගික නිංසනය (වැඹුරුක්වීම, තෘත්තා කිරීම සහ ඒවා විළියම් යොදු) පනත සම්බන්ධතා ලදී.

9 (1997) 6 SCC 241

10 14 වන ජේදය

ශ්‍රී ලංකාවේ අල්ලස් පනත විසින් ලිංගික අල්ලස් හදුනා ගනී.

නැත්තින් එදිරුව ශ්‍රී ලංකා රුජය¹¹ න්‍යුලේඩ් අධිකරණය කියා සිටියේ පවතින තීතිය යටතේ ලිංගික අල්ලස් ලබා ගැනීම දැක්වූ ලැබේ යුතු වෛද්‍ය බවයි. මෙම න්‍යුලේඩ් අල්ලස් පනතේ¹² 90 වන එගන්තිය තුළ ඇති අල්ලස් ලබා ගැනීම යන පුද්‍ය ආශ්‍රිත නිස්චයනය කළ අධිකරණය ලිංගික සංස්කරණ සීම් ඇතුළත් වන බව පැවතු යන් අල්ලස්ක් ලෙස සැකක්ට විසින් ලිංගික සංස්කරණය යොදුව උත්සාහ කිරීම් වෛද්‍ය වෛද්‍යක්ට වන බව ගැන්වා දුන්නේය.

ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව මගින් තහවුරු කොට දී ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් රජයේ නිලධාරීන් හට බලපාන ආයතනික සංග්‍රහය මගින් සීමා කළ නොහැකිය.

මහෝචාර් පැලකාවිය එදිරුව එඩ්. ඩීල්. ගුණෝධකාර සහ තවත් ඇය¹³ යනු උකියා ස්ථානයේ කාන්තාවන්ගේ විශේෂයෙන්ම ගාර්ං අංශයේ, ආරක්ෂාව පිළිබඳ ප්‍රබල බලපෑමක් ඇති කළ ශ්‍රී ලංකික න්‍යුවකි. මෙම දුක්ෂණවීල් පිළිබඳව මාධ්‍ය රෙඛ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් ලබාදෙන්න පෙන්සම්කාරීය ආයතන සංග්‍රහය පටහැනීම ක්‍රියා කිරීම බව වින්තිකාර පාර්ශවය අධි කරණයට ඉදිරිභත් කළ අවස්ථාවේදී අධිකරණය ප්‍රකාශ කළේ ආනුමුතුව ව්‍යවස්ථාවන් සභාතික කිරීම ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් ආයතන සංග්‍රහය විසින් සීමා කිරීමට ගෝ එනා කිරීමට නොහැකි බවයි.

11 [1998] 3 Sri LR 107

12 (සංසේධීත) අංක 20 දරණ 1994 පනත

13 SC/FR/No. 76/2012

3 සේවා යෝජකයින්ගේ සහ සේවකයින්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ වගකීම්:

3.1 සේවා යෝජකයින්ගේ වගකීම්

රතියා ස්ථානයේ ලිංගික සහ වෙනත් හිරිහැර නොදුවයිමේ ප්‍රතිපත්තියක් සකසන්න

ආචාර ධර්ම පද්ධතියක් හඳුන්වා දෙන්න

එකිනෙකාට ගරු කිරීමේ සංස්කාතියක් ඇති කරන්න

ලිංගික හෝ වෙනත් සේවා ස්ථානයේ සිදු විය හැකි හිංසනය වැළැක්වීම සඳහා වැශ්‍යතාකමක් ලබා දෙන්න

සැම තරුතිරමකම සිටින සියලුම සේවකයින් දැනුවත් කරන්න

සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය විසින් සම්පූර්ණ කළ යුතු වන සේවා ස්ථානයේ ලිංගික සහ වෙනත් හිංසනය වැළැක්වීම පිළිබඳ අනිවෘත පායමාලා සැසි සැලසුම් කරන්න

ලිංගික හිංසනය පිළිබඳ ගැටළු විසඳීමට යාන්ත්‍රණයක් සකසන්න

සේවා ස්ථානවල ලිංගික හිංසනය වැළැක්වීම සහ එය ආමත්ත්‍රණය කිරීම සඳහා ILO සහ ග්‍රී ලංකා සේවා ගොජකයන්ගේ සම්මේලනය විසින් හඳුන්වා දෙනු ලැබේ වර්යාධරම සංග්‍රහය සහ මාර්ගෝපදේශ වෙත ගොමු වන්න :

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/---ilo-colombo/documents/publication/wcms_525537.pdf

අභ්‍යන්තර පරීක්ෂණ සඳහා ක්‍රියාවලියක් පිහිටුවීමට වහා පියවර ගන්න

රතියා ස්ථානයේ සිදුවන ලිංගික හිංසනය වැළැක්වීමේ පියවර ගැනීමට සහ ලිංගික සහ වෙනත් ආකාරයේ හිංසන පිළිබඳ පැමිණිලි ගොණු කිරීමට සහ ඒවා විසඳීමට කේන්දුස්ථාන පත් කරන්න

දේශීය නීති, පිළිගන් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතින් සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති හෝ මාර්ගෝපදේශවල දක්වා ඇති ක්‍රියා පටිපාටිවලට අනුකූලව අපක්ෂපාති අභ්‍යන්තර පරීක්ෂණ පවත්වන්න.

පහත පරදි වැරදිකරුට විරෝධව සුදුසු පියවර ගන්න :

- වැරදිකරුගේ රකියාව අත්හිටුවීම
- වැරදිකරු වෙනත් රකියා ස්ථානයකට මාරු කිරීම
- සේවකයින්ට ලබා දී ඇති උසස්වීම, බෝනස් සහ/හෝ වෙනත් දිරිගැන්වීම සහ අවස්ථා වැරදිකරුට අනිමි කිරීම
- කාරය සාධන ඇගයීම අතරතුර එවැනි හැසිරීම සැලකිල්ලට ගෙන ඒ පිළිබඳව වාර්තා කිරීම
- වෙනත් සම්බාධක පැනවීම හෝ විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම

පහත පරදි වින්දිතයින්ට සුදුසු සහන සලස්හන:

- මානසික සහ ගාරීරික පීඩා හෝ දුක් වේදනා සඳහා වන්දි ලබා දීම
- නැතිවූ වැටුප් ඇත්තම් ඒ සඳහා වන්දි ලබා දීම
- බලහත්කාරයෙන් රකියාවෙන් ඉවත් කර හෝ තාවකාලිකව සේවය අත්හිටුවා ඇත්තම් නැවත සේවයේ පිහිටුවීම
- අනාගතයේදී මෙවැනි තන්වයන් වළක්වා ගැනීමට ප්‍රතිපත්ති සහ/හෝ පවතින භාවිතයන් වෙනස් කිරීම

මූලික නිංකනයට ලක් වූ අයගේ හකි

"මම තුළයේ අලාභාංශයක යේවා කළ කාලයේදී වෙශ අංයයට අනුයුත්ත ක්‍රි තිබූ කාල්යාල සහකාර තුළයායෙක් සිටියා. බුදු සමහ්‍ර විට මා ඇසුලින් යන විට ගිණ ගායනා කාර. කිසිවෙතු නොබලුන විට වට ඇස්සිය ග්‍යා ගෝ දිව දිව ක්‍රිත්වා. එයා වෙශ යේදා දෙස බලා සිටින ආකාරයට මම දැක් අභ්‍යන්තරයකට පත් වුණා. වම ලේක විකක් ඉවස්ගෙන භිටියා යුතු ඕස්‍ය දැක්කළ බයටත් අභ්‍යන්තරයටත් පත් වුණා. මම ඒ ගැන වෙශ තුළු කියියා ස්ථානයේ සහයට කිවිවා. ඇය කිවිවා මම එක් කාලයක් එනි එක් කිරීමට ඇදහස් නොකළන තිසා තිහෘව සිටීම ගොඳු බව. නමුත්, මම ලේ සඳහා යවත් කිරීමට තීබණය කාර. මම ඇමේ අංයයේ ප්‍රධානීයට ලේ ගැන ඇත්තිලුලක් කළා. ඇය ඉනා සහයෝගයන් කිවියුණු කළ අන්ත වෙශ අංක්‍රෑජාට ගැන වට සාහතික වුණා. බුදුට ඇවිචා ක්‍රිලා වෙනත් අංයයකට මාරු කළා. ඉන් යුතු වට බුදු නැවත කිසි දිනක දැක් නැතා."

3.2. සේවකයින්ගේ අයිතිවාසිකම්

- ආරක්ෂිත සහ සාධාරණ වැඩ බිමක් සඳහා ඇති අයිතිය
- සේවා ස්ථානයේදී සමානාත්මකවයට සහ ලිංගික සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය මත පදනම්ව වෙනස් කොට සැලකීමෙන් නිදහස් වීමට ඇති අයිතිය
- රකියා ස්ථානයේදී ලිංගික සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් නිදහස් වීමට ඇති අයිතිය
- සමාන අවස්ථා සඳහා ඇති අයිතිය
- ඔබගේ සේවා ස්ථානයේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව දැනුවත් වීමට ඇති අයිතිය
- අධිකරණයක් ඉදිරියේ පෙනී සිටීමට ඇති අයිතිය
- අපක්ෂපාතී පරික්ෂණයකට ඇති අයිතිය
- සාමූහික ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ඇති අයිතිය
- “ඡපා” කිමට ඇති අයිතිය

3.3. සේවකයින්ගේ වගකීම්

- රකියා ස්ථානයේ ලිංගික හිංසනයට සහභාගි නොවී සිටීමේ සහ උදව් නොකිරීමේ වගකීම
- එවැනි හැසිරීමක් වාර්තා කිරීමේ වගකීම
- වින්දිනයින්ට උපකාර කිරීමේ වගකීම

ලිංගික හිංසනයට ලක්වූ අයගේ භඩි

“සේවා ස්ථානයේදී සිදුවන ලිංගික හිංසනයන් වැළැඳු පුළුල් දරනුවත් කිරීම් සඳහා ඝැයි තෘත්තා විධිවත් වාස්තාකර්ෂණ යාන්ත්‍රණයක් සැංසුදු ගෞද්‍යලික අංශයේ සමාගමක් විසින් සෞයා ගන්නා ලද්ද බුත්තේ සේවා ගිණුම්වෙන් ලිංගික හිංසන විශාලී ප්‍රතිඵන්තියක් අතිස්ථානීය ක්‍රියා ලෙස පෙන්නා සේවකයන්ගෙන් ඉල්ලා සිටී කාලයට සාර්ථකීය පැවත්තිලි සංඛ්‍යාව බොහෝ ලෙස ඉහළ ගොස් ඇති බවයි. වාස්තා වැනි විට අතිවාස්‍යයන්ම නැත්‍ය දෙයක් නොවේ. එයින් බොහෝ විට පෙන්නුම් ක්‍රියාකාරක ස්ථාන සිදුවීම් වැනි වී ඇති බවට වඩා විෂ්දිතයින් තම වාස්තා කිරීමෙන්ම වැනි විශ්වාසයක් ගොනී තැගි ඇති බවයි.”

မြတ် အနုဂလာ

အောင်ယော်ဂျာ

